

Veiligheidsunie: Commissie presenteert actieplan voor een krachtigere Europese reactie op reisdocumentfraude

Brussel, 8 december 2016

De Commissie heeft vandaag een actieplan aangenomen met concrete maatregelen om reisdocumenten beter te beveiligen. Zij had dit initiatief eerder al aangekondigd in de mededeling over [versterking van de veiligheid in een door mobiliteit gekenmerkte wereld](#), die is goedgekeurd naar aanleiding van de toespraak van voorzitter Juncker over de toestand van de Unie in 2016. In het actieplan staan duidelijke aanbevelingen over hoe de lidstaten reisdocumentfraude kunnen aanpakken. Daarnaast bevat het een reeks maatregelen die de Commissie moet nemen. De beveiliging van reisdocumenten levert een belangrijke bijdrage tot de strijd tegen terrorisme en georganiseerde criminaliteit, tot de verbetering van de grensbewaking en het migratiebeheer en tot de voorbereiding van een doeltreffend en echte Veiligheidsunie.

Commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap **Dimitris Avramopoulos**: *"Een waterdichte beveiliging van reis- en identiteitsdocumenten is een belangrijke factor in de strijd tegen terrorisme en georganiseerde criminaliteit. De concrete operationele maatregelen in dit actieplan zullen de lidstaten helpen doeltreffender tegen reisdocumentfraude op te treden en zullen een positieve uitwerking hebben op de grensbewaking, de interne veiligheid en het migratiebeheer."*

Commissaris voor de Veiligheidsunie **Julian King**: *"We weten dat terroristen zich met vervalste reisdocumenten onopgemerkt in de EU hebben kunnen verplaatsen. Onze veiligheidsmaatregelen steunen voor een groot deel op een goede beveiliging van reis- en identiteitsdocumenten – denken we aan de controles aan de buitengrens op grond van de Schengengrenscodes, of achter de grens aan de hand van het Schengeninformatiesysteem. Daarom moeten lidstaten en EU-agentschappen samenwerken om de reisdocumenten beter te beveiligen en reisdocumentfraude efficiënter op te sporen. Dit pakket maatregelen zal helpen om de bestaande leemtes in de beveiliging op te vullen."*

Het actieplan heeft betrekking op reisdocumenten die door EU-lidstaten worden afgegeven aan EU-burgers en onderdanen van derde landen. Aan de hand van deze documenten kunnen deze personen zich identificeren en de grens oversteken. De lidstaten blijven volledig verantwoordelijk voor de afgifte van de documenten op basis waarvan de identiteit van een persoon wordt vastgesteld en het reisdocument wordt opgesteld (zogenoemde "onderliggende" documenten, zoals geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten). Ook de productie en afgifte van de reisdocumenten blijft hun bevoegdheid. De beveiligingsnormen voor door de lidstaten afgegeven reisdocumenten, alsook de grenscontrolevoorschriften worden echter vastgesteld op EU-niveau. Dit actieplan bestrijkt alle aspecten van de beveiliging van reisdocumenten en heeft tot doel eventuele lacunes op te vullen, in nauwe samenwerking tussen de lidstaten en met de steun van de Commissie en EU-agentschappen.

De maatregelen in het actieplan zijn volledig in overeenstemming met de grondrechten, de regels voor gegevensbescherming en de bevoegdheidsverdeling tussen de lidstaten en de Commissie, en hebben betrekking op vier belangrijke gebieden:

- **Registratie van de identiteit:** Met de steun van de Commissie moeten de lidstaten nagaan hoe zij het beste kunnen voorkomen dat authentieke documenten worden afgegeven op basis van valse identiteiten, hoe "onderliggende" documenten fraudebestendiger kunnen worden gemaakt en hoe het gebruik van het Europol-handboek over onderliggende documenten kan worden gestimuleerd.
- **Afgifte van de documenten:** De lidstaten moeten werken aan betere informatie-uitwisseling over beste praktijken op het gebied van biometrische registratie en afgifte van documenten, en moeten beter toezicht houden op de afgifte van identiteits- en reisdocumenten om diefstal van blanco documenten te voorkomen. De Commissie zal in 2017 aan de hand van workshops een platform creëren voor de uitwisseling van beste praktijken.
- **Productie van de documenten:** Het actieplan roept het Europees Parlement en de Raad op om ter voorkoming van verdere fraude haast te maken met het goedkeuren van de voorstellen voor een beter beveiligd uniform model voor visa en verblijfstitels voor onderdanen van derde landen.

De Commissie van haar kant zal de laatste hand leggen aan een studie over EU-beleidsopties om identiteitskaarten en verblijfsdocumenten van EU-burgers beter te beveiligen tegen fraude en vervalsing (mogelijk uitmondend in een wetgevingsinitiatief tegen het einde van 2017) en om de conformiteit van de veiligheidskenmerken te monitoren.

- **Beheer van de documenten:** De lidstaten moeten alle gestolen, verloren, ontvreemde en ongeldig gemaakte documenten systematisch registreren in het Schengeninformatiesysteem (SIS) en in de Interpol-databank voor gestolen en verloren reisdocumenten. Daarnaast moeten ze zorgen voor een betere toegang van de grenswachters tot de relevante systemen en moeten ze vaart zetten achter de invoering van de zoekfunctie voor vingerafdrukken in het SIS. De deskundigengroep op hoog niveau voor informatiesystemen en interoperabiliteit buigt zich momenteel over de vraag hoe interoperabiliteit kan bijdragen tot betere document- en identiteitscontroles. De groep zal tegen medio 2017 verslag uitbrengen over haar bevindingen. De Commissie zal in december 2016 de rechtsgrondslag van het SIS herzien om de functies van het systeem te verbeteren. In 2017 zal zij op centraal niveau in het Schengeninformatiesysteem een zoekfunctie voor vingerafdrukken invoeren. Voorts zal de Commissie in samenwerking met de lidstaten en EU-agentschappen fors inzetten op opleiding over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van documentfraude.

De Commissie zal de vorderingen die met het actieplan worden gemaakt, beoordelen en hierover vóór het einde van het eerste kwartaal van 2018 rapporteren aan het Europees Parlement en de Raad.

Achtergrond

Veiligheid is een terugkerend thema sinds het begin van het mandaat van de Commissie-Juncker – sinds de [politieke beleidslijnen](#) van voorzitter Juncker van juli 2014 tot de toespraak over de [toestand van de Unie](#) van september 2016.

De Europese Commissie heeft op 28 april 2015 de [Europese veiligheidsagenda](#) goedgekeurd, met daarin de belangrijkste maatregelen voor een doeltreffende EU-respons op terrorisme en veiligheidsdreigingen in de Europese Unie voor de periode 2015–2020. Sinds de goedkeuring van de agenda is er aanzienlijke vooruitgang met de uitvoering geboekt, ter voorbereiding van een doeltreffend en echte [Veiligheidsunie](#).

Dat voorzitter Juncker in augustus 2016 een speciale commissarisportefeuille voor de Veiligheidsunie heeft ingesteld, bewijst dat de Commissie veel belang hecht aan de intensivering van haar reactie op de terrorismedreiging.

In de mededeling van 6 april 2016 over [krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid](#) stelt de Commissie dat we voor het versterken van onze veiligheid en onze grenzen niet alleen goed presterende systemen nodig hebben, maar ook de authenticiteit van reis- en identiteitsdocumenten makkelijk en veilig moeten kunnen vaststellen. De recente terroristische aanslagen in Europa en de migratiestromen waarmee Europa momenteel wordt geconfronteerd, hebben het toenemende probleem van fraude met reisdocumenten extra scherp onder de aandacht gebracht. Documentfraude speelt een rol in terrorisme, georganiseerde misdaad, mensenhandel en migrantensmokkel. Tegen deze achtergrond is het van cruciaal belang dat de EU en vooral de lidstaten sterker inzetten op de beveiliging van reisdocumenten die aan EU-onderdanen en onderdanen van derde landen worden afgegeven. Precies met dat doel voor ogen heeft de Commissie maatregelen tegen documentfraude aangekondigd. Om de aanzet te geven tot een proces dat de informatiesystemen op EU-niveau interoperabel moet maken, heeft de Commissie besloten een deskundigengroep op hoog niveau voor informatiesystemen en interoperabiliteit op te richten waarin EU-agentschappen, nationale deskundigen en institutionele belanghebbende partijen zitting hebben.

In haar mededeling over [versterking van de veiligheid in een door mobiliteit gekenmerkte wereld](#) heeft zij toegezegd uiterlijk in december 2016 een actieplan over de beveiliging van reisdocumenten aan te nemen.

Meer informatie:

[Actieplan voor een krachtigere Europese reactie op reisdocumentfraude](#)

[Mededeling over versterking van de veiligheid in een door mobiliteit gekenmerkte wereld](#)

[Mededeling ter voorbereiding van een echte en doeltreffende veiligheidsunie](#)

[Factsheet: Veiligheidsunie](#)

IP/16/4264

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Tove ERNST](#) (+32 2 298 67 64)

[Kasia KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)

[Markus LAMMERT](#) (+ 32 2 298 04 23)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)